

Sygn. akt *I ACa 1127/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ryszard Marchwicki

Protokolant: st.sekr.sąd. Katarzyna Surazyńska

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2022 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa L. B. i S. B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 9 marca 2018 r. sygn. akt I C 616/14

I. apelację oddala;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 10.835 zł tytułem zwrotu kosztów

postępowania kasacyjnego i apelacyjnego.

Ryszard Marchwicki

"Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej) jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym"

St. sekr. sąd. Katarzyna Surazyńska

UZASADNIENIE

Powodowie L. B. i S. B. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. kwoty 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za spadek wartości ich nieruchomości, które określili na 50.000zł i konieczność poniesienia nakładów na rewitalizację akustyczną posadowionego na niej budynku w kwocie 30.000zł oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W piśmie z dnia 7 marca 2018 r. powodowie rozszerzyli zgłoszone żądanie domagając się kwoty 162.230 zł, w tym 69.300 zł z tytułu odszkodowania za spadek wartości nieruchomości i 92.930 zł tytułem odszkodowania za konieczność poniesienia nakładów na rewitalizację akustyczną.

Wyrokiem z 09. 03.2018r Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. na rzecz powodów 162.230,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26.02.2014 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty; kosztami postępowania obciążył pozwanego w całości i rozliczenie kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł pozwany, który zaskarżył wyrok w całości.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2019 r Sąd Apelacyjny w Poznaniu:

I. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że początkowy termin płatności ustawowych odsetek za opóźnienie od kwoty 80.000 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych) ustalił na dzień 19 stycznia 2018 roku, a od kwoty 82.230 zł (osiemdziesiąt dwa tysiące dwieście trzydzieści złotych) na dzień 8 marca 2018 roku, oddalając roszczenie o odsetki za okres wcześniejszy;

II. oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie;

III. zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W części uwzględniającej apelację Sąd Apelacyjny wskazał, że błędnie uznał Sąd Okręgowy, że pozwany znajdował się w opóźnieniu ze spełnieniem dochodzonego w sprawie roszczenia już od doręczenia mu wezwania. Co prawda, rzeczywiście sposób oznaczenia wymagalności roszczeń, tak zwanych bezterminowych, do których zalicza się niewątpliwie roszczenie odszkodowawcze wyznacza treść przepisu artykułu 455k.c. Co do zasady zatem, odpowiedzialny za szkodę pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia odszkodowawczego z momentem otrzymania od poszkodowanego wezwania do likwidacji szkody. W przypadku gdy odszkodowanie ma nastąpić w formie pieniężnej, od tej chwili wierzyciel ma prawo żądania zapłaty na swoją rzecz odsetek za opóźnienie na podstawie przepisu artykułu 481 kc, pod warunkiem że w wezwaniu o zapłatę skonkretyzował także swoje roszczenie co do wysokości. Reguła ta nie może jednak być stosowana w sposób mechaniczny, nieracjonalny i sprzeczny z poczuciem sprawiedliwości. Przyjąć należy, że przedmiotowe wezwanie, o jakim mowa w artykule 455 kc, może wywołać omawiane skutki jedynie wówczas, gdy w konkretnych okolicznościach faktycznych z jego treści można z wysokim prawdopodobieństwem przyjąć, że rzeczywiście doszło do powstania szkody w określonej w wezwaniu wysokości oraz żeby adresat wezwania ponosił za nią odpowiedzialność. Tego rodzaju cech nie nosi wezwanie wystosowane przez powodów skierowane do pozwanego w piśmie z dnia 30. stycznia 2014r. Określono w nim w sposób dowolny i arbitralny, że doszło do szkody w postaci spadku wartości nieruchomości powodów i nakładów koniecznych do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na skutek wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. W wezwaniu tym nie powołano się na żadne obiektywne okoliczności faktyczne, które czyniłyby prawdopodobnymi takie twierdzenia. Wymaga przy tym podkreślenia, że samo wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania nie prowadzi do domniemania, że w związku z tym powstały szkody w postaci spadku wartości położnych na tym obszarze nieruchomości. Stwierdzenie tego wymaga, co oczywiste, przeprowadzenia czasami długotrwałych badań specjalistycznych zarówno związanych z tendencjami rynkowymi, jak i z oszacowaniem ich wpływu na konkretną nieruchomość. Wszystkie istotne dla takich ustaleń okoliczności zostały ustalone dopiero w toku postępowania sądowego w oparciu o wydaną w sprawie opinię biegłego. Zatem jako miarodajną datę, w której można uznać pozwanego jako pozostającego w opóźnieniu skutkującym odpowiedzialnością odsetkową co do roszczenia zgłoszonego w pozwie na podstawie artykułu 481 kc należy uznać upływ 7 dni od doręczenia mu opinii biegłego. Termin należy bowiem przyjąć za wystarczający dla wykonania przez dłużnika rzetelnej analizy zasadności roszczenia.

Powodowie w wniesionej skardze kasacyjnej zaskarżyli wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 marca 2019 r. w części uwzględniającej apelację pozwanego, wnieśli o jego uchylenie i oddalenie apelacji w całości ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Wyrokiem z dnia 9 września 2021 r. Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt II CSKP 128/21 uchylił zaskarżony wyrok w części uwzględniającej apelację strony pozwanej (punkt I - pierwszy) oraz orzekającej o kosztach postępowania apelacyjnego (punkt III - trzeci) i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy wskazał, że wezwanie do spełnienia świadczenia, którego termin spełnienia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, jest jednostronnym oświadczeniem woli o charakterze prawokształtującym. Wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego wezwanie powodów z dnia 30 stycznia 2014 r. o zapłatę skierowane do pozwanego spełniało wymogi wskazane w art. 455 k.c., bowiem określił żadaną kwotę (450 000 zł w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania) oraz jej składniki - (250 000 zł z tytułu obniżenia wartości nieruchomości i 200 000 zł z tytułu konieczności poniesienia nakładów akustycznych) oraz podstawy faktyczne i prawne (k. 35).

Dalej Sąd Najwyższy wskazał, że w uchwale z dnia 8 listopada 2019 r., III CZP 32/19, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zasądzenie odszkodowania za szkodę przewidzianą w art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś., według cen z dnia jego ustalenia, nie wyłącza przyznania odsetek za opóźnienie od dnia powstania stanu opóźnienia (OSNC 2020, nr 10, poz. 81) i pogląd ten podzielił.

Powodowie w pierwotnym pozwie żądali zasądzenia kwoty 80 000 zł, a po wydaniu opinii przez biegłego sądowego rozszerzyli powództwo o dalszą kwotę 82 230 zł. Sąd Apelacyjny zasądzając odsetki od kwoty rozszerzonego powództwa pominął istotną okoliczność, a mianowicie, iż w wezwaniu do zapłaty z dnia 30 stycznia 2014 r. powodowie wskazali kwotę łączną oraz kwoty częściowe, w których mieszczą się kwota globalna oraz kwoty częściowe po rozszerzeniu powództwa.

Przy ponownym rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Zgodnie z art. 398(20) k.p.c. Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Nie można oprzeć skargi kasacyjnej od orzeczenia wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy.

Związanie to obejmuje sąd, któremu sprawa została przekazana, a także dotyczy Sądu Najwyższego rozpoznającego sprawę ponownie, w następstwie zaskarżenia wyroku sądu drugiej instancji. Wiążącą wykładnię prawa trzeba rozumieć ściśle (z uwagi na jej wyjątkowy charakter), jako wypowiedź odnoszącą się do sposobu interpretacji przepisów prawnych rozważanych przez Sąd Najwyższy, w szczególności w związku z oceną zarzutów kasacyjnych.

Związanie sądu, któremu sprawa została przekazana, wykładnią prawa dokonaną w danej sprawie przez Sąd Najwyższy obejmuje jedynie wykładnię tych przepisów prawa, które były rozpatrywane przez Sąd Najwyższy w ramach oceny zarzutów kasacyjnych, w tym przede wszystkim zarzutów, które stanowiły podstawę uchylenia zaskarżonego orzeczenia, i nie obejmuje poglądów prawnych, które Sąd Najwyższy wyraził, nie rozpatrując zarzutów kasacyjnych.

Analiza treści uzasadnienia Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości iż Sąd ten dokonał wykładni art. 455 k.p.c. i przepis ten był rozpatrywany w ramach zarzutu kasacyjnego powodów.

Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż zasądzenie odszkodowania za szkodę przewidzianą w art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś., według cen z dnia jego ustalenia, nie wyłącza przyznania odsetek za opóźnienie od dnia powstania stanu opóźnienia. I wskazał, że powodowie w pierwotnym pozwie żądali zasądzenia kwoty 80 000 zł, a po wydaniu opinii przez biegłego sądowego rozszerzyli powództwo o dalszą kwotę 82 230 zł. ,a w wezwaniu do zapłaty z dnia 30 stycznia

2014 r. powodowie wskazali kwotę łączną oraz kwoty częściowe, w których mieszczą się kwota globalna oraz kwoty częściowe po rozszerzeniu powództwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny kierując się interpretacją przepisu art. 455 k.p.c. dokonaną przez Sąd Najwyższy, iż datę początkową odsetek za opóźnienie należy liczyć od wezwania z 30 stycznia 2014 r. i będąc tą interpretacją związany orzekł jak w punkcie I sentencji.

W punkcie II wyroku sąd na podstawie art. 98 k.p.c. , art. 108 § 1 k.p.c. i § 2 pkt. 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 oraz § 10 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r w sprawie opłat za czynności radców prawnych.(Dz.U. z 2018 r poz.265), zasądził od pozwanego na rzecz powodów zwrot kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego na które składają się opłata od skargi kasacyjnej w kwocie 2.735 zł , oraz koszty zastępstwa procesowego za instancję kasacyjną w wysokości 4050 zł oraz za instancję apelacyjną w kwocie 4050 zł . Łącznie 10.835 zł.

Ryszard Marchwicki

"Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej) jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym"

St. sekr. sąd. Katarzyna Surazyńska